

Barnkonsekvensanalys för kvarteret Van der Huff

Konsekvensanalys av samrådsförslag

Arkitekturanalys sthlm AB, Suzanne de Laval Arkitekt SAR/MSA, tekn. dr.

På uppdrag av Olov Lindgren AB har Arkitekturanalys sthlm AB sammanställt en Barnkonsekvensanalys inför byggande av en förskola och garage samt flerbostadshus inom fastigheten Van der Huff 8 på Södermalm i Stockholm.

Målen för planen ur barnperspektiv

Planen innefattar ett bostadshus med 65 lägenheter, ett viktigt mål i Stockholms framtida bostadsförsörjning.

I planförslaget ingår en förskola med 4 avdelningar, antal barn 12-18 per avdelning beroende på ålder, dvs 48-72 barn. Utemiljön, förskolegården, är planerad med 20 kvadratmeter per barn.

Parkeringsplatserna på den befintliga skolgården (Internationella Engelska Gymnasiet) tas bort och ersätts med garage under mark. Skolgården blir i stället kombinerad skolgård för gymnasieskolan och förskolegård.

Ett mål för planen är att öka den sociala närvaron i Tjurbergsparken med fönster från förskolan i den mur som för närvarande inbjuder till klotter mm. Den lokal som planeras i böningshusets bottenvåning mot parken avses också öka den sociala närvaron i området.

Illustrationplan från Sweco Architects, Landskap

Boende och vardagsliv

I stadsdelen finns fina bostadsgårdar och lummig parkmark om än rejält kuperad med branta grässluttningar. Skolgården är för närvarande hårdgjord och används till stor del som parkering. Med planens förslag att lägga parkering i garage under skolgården skapas en mycket attraktiv miljö för såväl skolan som förskolan. Eleverna på Internationella Engelska Gymnasiet får en grön skolgård och den planerade förskolan får en egen skyddad gårdsmiljö som upplevs som marknivå, trots att den ligger på förskolans tak.

Särskild uppmärksamhet behövs vid detaljplaneringen av de gemensamma entréförhållandena till bostäder och förskola. Tillräckligt utrymme behövs för passage av cyklar och barnvagnar, särskilt i de ramper som finns markerade. Parkering av cyklar och barnvagnar behöver studeras så att de inte blockerar annan passage. Soprumsdörren bör inte blockera rampen i portiken. Framför allt på morgnarna riskerar det att bli kaos i portiken om inte flödena klarar möten mellan barnvagnar och cyklar när barn och föräldrar kommer dit och de boende ska iväg till arbete och skolor.

Bostäderna i det kommande bostadshuset är genomgående små, 2 rok ca 39 kvm, och kommer sannolikt bland annat att bebos av relativt unga familjer med enstaka barn i förskoleåldern.

Miljö och hälsa

Upprustningen av skolgården och förskolegården gör den befintliga miljön bättre ur barnperspektiv. Ambitionen att öka den sociala närvaron är också mycket bra ur barnperspektiv. Parkmiljön blir därmed mer tillgänglig för de barn som rör sig i området och området längs muren, där bus och klotter nu förekommer. Barnen får mer yta att röra sig fritt på. Att bilarna inte kommer att ockupera ytan är generellt bra för barnen.

Skolgården och förskolegården får mer grönska, vilket är gynnsamt ur hälsosynpunkt. Ett antal nya träd kommer att planteras inom planområdet. Enligt stadens planer för Tjurbergsparken (utanför detaljplanens område) ska de stora uppvuxna träden runt skolgården bevaras, vilket är bra ur såväl hälso- som rekreationssynpunkt.

Förskolegården, är planerad med 20 kvadratmeter per barn, vilket är godtagbart i Stockholmsförhållanden med små tillgängliga markytor. Idealet är större enligt Boverkets vägledning (2015). Närheten till andra lekplatser i Tjurbergsparken och Rosenlundsparken/Skånegläntan kan komplettera möjligheterna för förskolebarnens utevistelse. Dessa lekplatser kan nås via bilfria gångvägar.

Trygghet och tillgänglighet

Planen ökar tryggheten i området med en attraktiv skolgård och en förskolegård. Fönstren i den planerade förskolan mot Tjurbergsparken kommer att skapa överblick över parkområdet och vuxna ser vad som händer.

Tillgängligheten bedöms som hygglig i förslaget. Dock behöver passager och mötesytor i portiken gås igenom med tanke på att många barnvagnar och cyklar kommer att behöva samsas och mötas på vissa ytor.

Tillgängligheten till förskolegården löses med en hiss och trappa. Den nedsänkta ljusgården nås både via trapphuset i förskolan och via en trappa ner från gården.

Tryggheten i området är tänkt att bli större då en social närvaro skapas. Detta gäller främst dagtid då förskolan är öppen. Frågan är vilken närvaro som skapas på kvällen? Blir det attraktivt för ”buset” att hålla till på den fina nya skolgården? Eller kommer den sociala närvaron att påverka skolgården i och med att det finns ögon i det nya bostadshuset?

Genomförande

Vid genomförandet vore det bra om gymnasieeleverna som redan finns i området fick ha ett ord med i laget och kanske själva önska någon aktivitet och eller förändring på skolgården. I

enlighet med stadens direktiv (2017) för ungas medverkan i Integrerad barnkonsekvensanalys borde det ske redan i detaljplaneskedet. Det skulle kunna öka acceptansen av förändringen och därmed i förlängningen eventuellt minska bus och oönskat beteende i den kuperade terrängen runt skolan. Hela skolgården behöver ses över och fräschas upp. Detta gäller också trappor och plattåer i skolgårdens utkant samt den intilliggande parkmiljön.

Sammanfattning och slutsatser

Sammanfattningsvis kommer förändringen i kvarteret Van der Huff att betyda många positiva effekter ur barnperspektiv. Förskoleplatser skapas, bostäder skapas och skolgårdsmiljön blir mycket bättre för gymnasieeleverna. Den planerade förskolan får en egen förhållandevis rymlig förskolegård.

Parkmiljön i Tjurbergsparken blir förhoppningsvis tryggare för barn och ungdomar i området. Logistiken kring entrén och portiken mot Helgagatan behöver studeras ytterligare när projekteringen går vidare.

Referenser:

Gör plats för barn och unga! En vägledning för planering, utformning och förvaltning av skolans och förskolans utemiljö. Boverket 2015.

Staden i ögonhöjd, integrerad barnkonsekvensanalys och dialog. (Antagen av Exploateringsnämnden, Stadsbyggnadsnämnden, Trafiknämnden och Kulturnämnden) Stockholms stad 2017.

Suzanne de Laval
Arkitekturanalys sthlm AB

Stockholm 2019-08-23